

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ
im. gen. bryg. Jana Tomasza GORZECZOWSKIEGO
ul. Adama Mickiewicza 34
37-700 Przemyśl

B1-NK/4384/15

2015-04-15

Przemyśl, dnia 14 kwietnia 2015r.
Egz. nr 21.

Pan ppłk SG Robert MOKRZYCKI

KOMENDANT
PLACÓWKI STRAŻY GRANICZNEJ
w Krościenku

Wystąpienie pokontrolne z kontroli planowej w trybie zwykłym.

- I. Jednostka kontrolowana: Placówka Straży Granicznej w Krościenku, 38-700 Ustrzyki Dolne.
- II. Funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił: ppłk SG Robert MOKRZYCKI.
- III. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:
kpt. SG Ewa TYLKA – kierownik zespołu - starszy specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego BiOSG, upoważnienie nr 4/1/2015 z dnia 13 marca 2015r.
chor. sztab. SG Małgorzata STRZYŻ - specjalista Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego BiOSG, upoważnienie nr 4/2/2015 z dnia 13 marca 2015r.
- IV. Czynności kontrolne przeprowadzono w dniach 16-24.03.2015r., z przerwą w wykonywaniu czynności w dniach 21-22.03.2015r.
- V. Zakres kontroli, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:
 - nakładanie mandatów karnych w sprawach o wykroczenia określone w zapisach Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2014, poz. 539 ze zm.),
 - rozliczanie pobranych formularzy mandatów karnych oraz rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych,
 - prowadzenie dokumentacji służbowej w tym zakresie.
Okres objęty kontrolą od 01.09.2014r. do 16.03.2015r.
- VI. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych.

Na podstawie ustaleń dokonanych w toku przeprowadzonych czynności kontrolnych realizację zadań przez Placówkę Straży Granicznej w Krościenku w zakresie problematyki poddanej kontroli ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Pozytywnie z uchybieniami ocenia się nakładanie mandatów karnych w sprawach o wykroczenia określone w zapisach Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

Z informacji przedstawionych przez Komendanta PSG w Krościenku w dniach 20.03.2015r. i 23.03.2015r. wynika, że w Placówce Straży Granicznej w Krościenku 141 funkcjonariuszy posiada uprawnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, z czego 104 funkcjonariuszy posiada bloczki mandatowe. Na stanie placówki znajduje się 107 szt. bloczków mandatowych. W okresie objętym kontrolą do Pionu Głównego Księgowego BiOSG zdano 5 szt. wykorzystanych bloczków mandatowych,

w tym 51 sztuk formularzy mandatów karnych wystawionych w okresie od 01.09.2014r. do 16.03.2015r. (akta kontroli dowód nr 9, str. 21, dowód nr 12, str. 22).

W toku czynności kontrolnych ustalono, że funkcjonariusze Placówki SG w Krościenku nakładali mandaty karne na podstawie wydanych im przez Komendanta BiOSG w Przemyślu upoważnień, za wykroczenia określone w Ustawie z dnia 20 maja 1971r. Kodeks wykroczeń i Ustawie z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach, co jest zgodne z zapisami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 kwietnia 2014r. w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (akta kontroli dowód nr 12, str. 25).

W dniach 16-19.03.2015r. dokonano przeglądu 100% dostępnych w placówce wypełnionych formularzy mandatów karnych. Formularze mandatów karnych wydanych do Placówki Straży Granicznej w Krościenku opieczetowane zostały okrągłą pieczęcią Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, co czyni zadość zapisom § 5 ust. 2 Wytycznych Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej w Przemyślu z dnia 14.09.2009r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu, będących załącznikiem do Decyzji nr 202 Komendanta BiOSG. Ustalono, że wraz z formularzami mandatów karnych przechowywano kopie potwierdzeń wpłat za nałożone mandaty karne gotówkowe.

W toku prowadzonych czynności ustalono, że formularze mandatów karnych wystawionych w okresie 01.09.2014r. – 16.03.2015r. oraz potwierdzenia wpłat wypełniane były czytelnie, kwotę mandatu funkcjonariusze wpisywali cyfrowo i słownie, podkreślając właściwą formę nałożonego mandatu.

Niemniej ustalono, że 6 formularzy nie zostało wypełnionych prawidłowo, tj.: na 2 formularzach mandatów karnych funkcjonariusze nie umieścili nazwy dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość osoby ukaranej, niemniej wpisali numer tego dokumentu, na 1 formularzu mandatu karnego funkcjonariusz nie zawarł opisu wykroczenia lecz tylko kwalifikację prawną, na 3 formularzach mandatów karnych funkcjonariusze nie zamieścili imienia ojca osoby ukaranej (akta kontroli dowód nr 12, str. 22-36).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą nie doszło do utraty formularza mandatu karnego, nie stwierdzono również zniszczenia, uszkodzenia bloczka mandatowego ani anulowania w wyniku błędnego wypisania formularza (akta kontroli dowód nr 9, str. 15).

Pozytywnie z uchybieniami ocenia się rozliczanie pobranych formularzy mandatów karnych oraz rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych.

Zgodnie z § 3 ust. 1 Wytycznych Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 14.09.2009r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu, zwanymi dalej Wytycznymi, cyt. „osobami odpowiedzialnymi za rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego przez funkcjonariuszy właściwych placówek Straży Granicznej (...) są upoważnieni funkcjonariusze lub pracownicy placówek (...)”, ust. 2 „osoby (...) ponoszą odpowiedzialność materialną za powierzone mienie”. Na podstawie umowy o współodpowiedzialności materialnej Nr 880/2014/33/2WF zawartej w dniu 10.02.2014r. mienie w postaci bloczków mandatów karnych oraz bloczków dowodów wpłat za nałożone mandaty karne Komendant Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej powierzył dwóm osobom, tj.: st. asystentowi ds. zabezpieczenia logistycznego Zespołu Zabezpieczenia Grupy Zabezpieczenia Logistycznego PSG w Krościenku oraz mł. asystentowi Zespołu Zabezpieczenia Grupy Zabezpieczenia Logistycznego PSG w Krościenku (akta kontroli dowód nr 12, str. 22).

Zadanie rozliczania wpłat za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego zgodnie z Wewnętrznym podziałem zadań przypisane zostało Zespołowi Zabezpieczenia Grupy Zabezpieczenia Logistycznego. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień kierownika Zespołu Zabezpieczenia oraz ww. funkcjonariuszy (akta kontroli dowód nr 13, str. 37-64).

Osoby odpowiedzialne za rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego w trakcie miesiąca sporządzały specyfikacje wystawianych mandatów karnych kredytowanych i gotówkowych oraz zbiorcze rozliczenia z tytułu nałożonych mandatów karnych.

Specyfikacje mandatów karnych gotówkowych przekazywane były do Pionu Głównego Księgowego w terminach wpłaty gotówki uzyskanej z tego tytułu wskazanych w Wytycznych, natomiast specyfikacje mandatów karnych kredytowanych przekazywane były na bieżąco.

Rozliczenia wraz z zainkasowaną gotówką przekazywane były do BiOSG również z zachowaniem terminu określonego w Wytycznych. Fakt przekazania gotówki do kasy BiOSG potwierdzany był każdorazowo w Księdze Kasowej Placówki Straży Granicznej w Krościenku po stronie rozchodów (akta

kontroli dowód nr 10, str. 16-19).

Zgodnie z § 14 ww. Wytycznych Komendant placówki przeprowadzał raz na kwartał doraźną kontrolę stanu mandatów u podległych funkcjonariuszy oraz rozliczeń kwot uzyskanych z tytułu nałożonych grzywien. Fakt ten odnotowany został w *Zeszytach kontroli mandatowej Placówki Straży Granicznej w Krościenku*. W dokumencie tym odnotowano datę przeprowadzenia kontroli, numery bloczków mandatowych oraz potwierdzeń wpłat objętych kontrolą oraz wyniki kontroli, w tym stwierdzone braki (akta kontroli dowód nr 15, str. 99).

Ustalono ponadto, iż funkcjonariusze odpowiedzialni za rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych mandatów karnych raz w miesiącu dokonywali sprawdzenia stanu bloczków mandatowych i rozliczonych wpłat z tytułu nałożonych grzywien. Z wyjaśnień złożonych przez Komendanta placówki wynika, że przeglądowi podlegały bloczki funkcjonariuszy, którzy w danym dniu byli obecni w służbie, bloczki mandatowe znajdujące się w depozycie, jak również bloczki osób rozliczających w danym dniu nałożone mandaty karne. Sprawdzeniu podlegał sposób wypełniania formularza, ukompletowanie rozliczeń oraz stan bloczka. W przypadku ujawnienia nieprawidłowości funkcjonariusze składali pisemne wyjaśnienia w tej sprawie. Do listopada 2014r. czynności te nie były dokumentowane, jednak od listopada fakt dokonania sprawdzenia stanu bloczków mandatowych odnotowywany był w pomocniczym formularzu w postaci pliku elektronicznego. W dokumencie tym odnotowuje się serię i numer sprawdzanego bloczka oraz datę tych czynności, jak również jej wynik (akta kontroli dowód nr 115, str. 99-117).

W przypadku nieobecności osób upoważnionych do rozliczania kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego, funkcjonariusze którzy nałożyli grzywny deponowali uzyskane środki pieniężne w pomieszczeniu kierownika zmiany według procedury wskazanej w Wytycznych, co dokumentowane było w *Zeszytach depozytów środków pieniężnych pochodzących z nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych gotówkowych PSG w Krościenku*, po czym funkcjonariusze ci rozliczali się z nałożonych mandatów w terminie do 5 dni od daty ich nałożenia z jednym z upoważnionych funkcjonariuszy (akta kontroli dowód nr 14, str. 65). Powyższe było zgodne z zapisem Wytycznych.

Niemniej na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji (formularze mandatowe, dowody wpłaty oraz zeszyt depozytu środków pieniężnych pochodzących z nałożonych grzywien) stwierdzono 13 przypadków, że środki pieniężne uzyskane za nałożone grzywny w drodze mandatu karnego gotówkowego, które nie zostały rozliczone przez funkcjonariuszy po zakończeniu zmiany u osoby za to odpowiedzialnej, nie zostały zdeponowane w pomieszczeniu Kierownika Zmiany. Powyższe stanowi naruszenie zapisów § 7 Wytycznych. Funkcjonariusze złożyli stosowne oświadczenia w zakresie przyczyn niezdeponowania środków pieniężnych, którymi były przede wszystkim natłok realizowanych pod koniec służby czynności służbowych bądź też roztrągnięcie spowodowane sprawami osobistymi, w związku z którymi funkcjonariusze chcieli jak najszybciej udać się do miejsca zamieszkania (akta kontroli dowód nr 14, strony 65-93).

Pozytywnie z uchybieniami oceniono sporządzanie i prowadzenie dokumentacji służbowej w zakresie gospodarki mandatowej. W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych poza formularzami bloczków mandatowych i potwierdzeń wpłaty dokonano przeglądu niżej wymienionych dokumentów Placówki Straży Granicznej w Krościenku:

1. Księga kasowa PSG w Krościenku,
2. Zeszyt kontroli mandatowej,
3. Zeszyt depozytów środków pieniężnych pochodzących z nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych Placówki SG w Krościenku,
4. Specyfikacje wystawianych mandatów karnych kredytowanych,
5. Specyfikacje mandatów karnych gotówkowych, zaocznych,
6. Zbiorcze rozliczenia mandatów karnych oraz nałożonych i zainkasowanych grzywien,
7. Książka depozytu bloczków mandatowych PSG Krościenko.

Zgodnie z § 7 ust. 4 Wytycznych *Księgę Kasową Placówki Straży Granicznej w Krościenku* prowadziły osoby odpowiedzialne za rozliczanie kwot pieniężnych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego. Dokument sporządzono zgodnie z wzorem określonym w załączniku nr 1 do ww. Wytycznych, rubryki wypełniane były zgodnie z opisem, po stronie przychodów odnotowywano wpłaty gotówkowe uzyskane od funkcjonariuszy, którzy nałożyli grzywny (z podaniem numeru mandatu i numeru dowodu wpłaty), po stronie rozchodów wpłaty dokonywane do kasy BiOSG. Wpisów dokonywano w sposób staranny i przejrzysty (akta kontroli dowód nr 10, strony 19).

Zgodnie z § 14 Wytycznych w *Zeszytach kontroli mandatowej* Komendant Placówki Straży Granicznej w Krościenku odnotowywał fakt przeprowadzenia doraźnej kontroli stanu mandatów u podległych funkcjonariuszy oraz rozliczeń kwot uzyskanych z tytułu nałożonych grzywien (akta kontroli dowód nr 15, strony 99).

Deponowanie uzyskanych środków pieniężnych u kierownika zmiany odbywało się zgodnie z procedurą wskazaną w załączniku nr 6 do Wytycznych. W *Zeszytach depozytów środków pieniężnych pochodzących z nałożonych grzywien w drodze mandatów karnych Placówki SG w Krościenku*, zamieszczano dane zgodnie z załącznikiem nr 7 Wytycznych. Dokument prowadzony był czytelnie i starannie, rubryki wypełniane były zgodnie z opisem, niemniej stwierdzono przypadki omyłkowego wpisania przez funkcjonariuszy błędnej daty zdeponowania środków pieniężnych lub ich pobrania z depozytu. Funkcjonariusze złożyli stosowne oświadczenia w tym zakresie. W dniu rozpoczęcia kontroli w depozycie nie było żadnych środków pieniężnych (akta kontroli dowód nr 14, str. 65).

W toku prowadzonych czynności kontrolnych sprawdzeniu poddano wszystkie specyfikacje mandatów karnych kredytowanych sporządzonych w okresie od 01.09.2014r. do 16.03.2015r. Ustalono, że specyfikacje sporządzane były zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do Wytycznych, rubryki wypełnione zostały zgodnie z opisem, po czym dokumenty zostały sprawdzone przez komendanta placówki, który potwierdził powyższe zamieszczając na każdym z nich datę oraz podpis. Dokumenty te przekazywane były do Pionu Głównego Księgowego na bieżąco (akta kontroli dowód nr 10, str. 16-18). Ustalono, że w okresach miesięcznych sporządzano również specyfikacje mandatów karnych gotówkowych oraz zbiorcze rozliczenia mandatów karnych oraz nałożonych i zainkasowanych grzywien. Jeden egzemplarz rozliczenia wraz z zainkasowaną gotówką przekazywany był do kasy BiOSG z zachowaniem terminu określonego w § 11 ust. 5 Wytycznych. Specyfikacje mandatów karnych gotówkowych sporządzane były dwa razy w każdym miesiącu. Jeden egzemplarz specyfikacji wraz z zainkasowaną gotówką przekazywany był do kasy BiOSG z zachowaniem terminów określonych w § 11 ust. 7 Wytycznych. Na wszystkich rozliczeniach i specyfikacjach komendant placówki umieszczał datę i swój podpis, potwierdzając tym samym sprawdzenie ww. dokumentów. Stwierdzono, iż we wszystkich przypadkach opis dwóch rubryk zbiorczego rozliczenia odbiegał od wzoru określonego w załączniku do Wytycznych (akta kontroli dowód nr 10, str. 16-18, 20).

Oprócz błędów w opisach rubryk w zbiorczych rozliczeniach mandatów karnych oraz nałożonych i zainkasowanych grzywien dokumentacja prowadzona była prawidłowo, rubryki uzupełniane były zgodnie z opisem, w sposób czytelny i przejrzysty.

Zgodnie z § 17 Wytycznych funkcjonariusze, których nieobecność w służbie może trwać powyżej 7 dni blozki mandatowe przekazywali w depozyt osobom odpowiedzialnym za rozliczanie mandatów. Ustalono, że w Placówce Straży Granicznej w Krościenku prowadzono 4 dokumenty o nazwie *Książka depozytu blozków mandatowych PSG Krościenko*. Opis rubryk w ww. dokumencie wskazywał, iż w dokumencie tym ewidencjonowane są przypadki przyjęcia do depozytu formularzy mandatów karnych i wydanie z depozytu tychże formularzy. Ustalono jednak, że w dokumentach tych ewidencjonowano zarówno przyjęcie blozka mandatowego do depozytu, jak też przekazanie blozka innemu funkcjonariuszowi, przyjęcie blozka mandatowego na stan placówki i przekazanie go funkcjonariuszom, zdanie blozka do rozliczenia po wyczerpaniu wszystkich formularzy oraz rozliczenie nałożonych mandatów karnych kredytowanych. To powodowało, że dokument był mało przejrzysty i w 4 zeszytach wpisani byli funkcjonariusze, których blozki mandatowe w dniu rozpoczęcia kontroli z różnych przyczyn przechowywane były w depozycie, co z kolei utrudniało sprawdzenie, czy funkcjonariusze deponują blozki przed możliwą do przewidzenia nieobecnością w służbie powyżej 7 dni. Niemniej dokonano sprawdzenia powyższego i stwierdzono liczne przypadki niedeponowania blozków mandatowych (akta kontroli dowód nr 17, str. 119-122). W związku z powyższym w trakcie trwania kontroli Komendant placówki podjął działania usprawniające i na jego polecenie założono nowy dokument, w którym ewidencjonowane będą tylko blozki funkcjonariuszy, których nieobecność w służbie będzie trwać powyżej 7 dni. Ponadto założono dwa dokumenty pomocnicze, tj. *Ewidencja mandatów karnych kredytowanych*, w którym ewidencjonuje się wystawione w trakcie miesiąca mandaty karne kredytowane, oraz drugi dokument o nazwie *Księga druków ścisłego zarachowania*, która stanowi ewidencję blozków mandatowych znajdujących się na stanie placówki. Do nadzorowania prowadzenia ww. dokumentów Komendant placówki zobowiązał się osobiście (akta kontroli dowód nr 16, str. 118).

W Placówce Straży Granicznej w Krościenku w okresie objętym kontrolą nie stwierdzono przeniesienia do innego oddziału lub zwolnienia ze służby w Straży Granicznej funkcjonariusza posiadającego na stanie blozki mandatów karnych (akta kontroli dowód nr 18, str. 128).

Należy stwierdzić, iż wskazane wyżej uchybienia stanowią jedynie odstępstwa od stanu pożądanego i mają wyłącznie charakter formalny, nie powodujący następstw dla kontrolowanej działalności. Główną przyczyną zaistnienia stwierdzonych uchybień było:

- niestosowanie w pełni zapisów Decyzji nr 202 Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży w Przemyślu z dnia 14.09.2009r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej w Bieszczadzkim Oddziale Straży Granicznej w Przemyślu;
- niestosowanie w pełni wzorów dokumentów określonych w załącznikach do ww. Decyzji ;
- niedokładanie przez funkcjonariuszy nakładających mandaty karne należytej staranności w trakcie ich wypełniania.

W trakcie czynności kontrolnych nie ujawniono nieprawidłowości wymagających informowania kierownika kontrolowanego podmiotu w celu niezwłocznego podjęcia działań zaradczych.

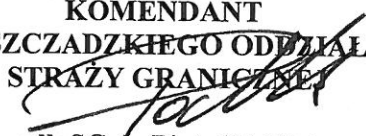
VII. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w Księżce Kontroli Placówki SG w Krościenku RWD nr 33/71/V/02, na karcie 24, poz. 1.

VIII. Zalecenia dotyczące usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania podmiotu kontrolowanego:

1. Przeprowadzić szkolenie funkcjonariuszy placówki z zakresu wypełniania formularzy mandatów karnych, rozliczania środków pieniężnych uzyskanych z nałożonych mandatów karnych oraz obowiązku ich deponowania w pomieszczeniu Kierownika Zmiany w przypadku braku możliwości ich rozliczenia po zakończeniu służby.

2. Zwiększyć nadzór służbowy nad realizacją zadań przez funkcjonariuszy placówki z zakresu deponowania środków pieniężnych uzyskanych z tytułu nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego, przekazywania przez funkcjonariuszy w depozyt bloczków mandatowych w przypadku przewidzianej nieobecności w służbie powyżej 7 dni oraz sporządzania dokumentacji służbowej z zakresu prowadzonej w placówce gospodarki mandatowej.

IX. Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) **wyznaczam termin 30 dni** od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego na przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Powyższą informację należy przekazać Komendantowi BiOSG za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego.

KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

plk SG dr Piotr PATLA

Przedstawił do podpisu:

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI I AUDYTU WEWNĘTRZNEGO
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

ppłk SG Mariusz WRÓBEL

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egz. nr 1 – Komendant PSG w Krościenku,

Egz. nr 2 – akta kontroli.

Sporządził/Wykonał: zespół kontrolny

Data: 13.04.2015r.